

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2S/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1017200380
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1017200380.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a JUDr. Michala Dzurdzika, PhD., v právnej veci žalobcu: Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Žriedlová 3, 040 01 Košice, zastúpeného: JUDr. Miroslava Husovská, advokátka. AK Weberova č. 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody č. 12, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1395/2017-PO-HA, r.z.: 1313/2017 zo dňa 13.01.2017 ako aj rozhodnutia č. 9219/2016-PO-HA, r.z.: 79309/2016 zo dňa 06.12.2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave žalobu z a m i e t a.

Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. administratívne rozhodnutie

1. Centrum právnej pomoci (žalovaný) ako príslušný správny odvolací orgán podľa ustanovenia § 58 ods. 2 zákona Správneho poriadku rozhodnutím č. 1395/2017-PO-HA, r.z. 1313/2017 zo dňa 13.01.2017 zamietol odvolanie advokátskej kancelárie GOGA a spol., s.r.o., (žalobca) a potvrdil prvostupňové rozhodnutie zo dňa 06.12.2016, sp. zn.: 9219/2016-PO-HA, R. z.: 79309/2016 o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia za zastupovanie oprávnenej osoby L., v právnej veci o zaplatenie XX.XXX,XX € s prísl., vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves, pod spis. zn. 1C/ 159/2007.

2. Žalovaný predmetné rozhodnutie odôvodnil predovšetkým tým, že uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 1C 159/07-41 bol určený advokát JUDr. Tomáš Goga, so sídlom Záhradnícka 27, 811 07 Bratislava na zastupovanie navrhovateľa L. v súdnom konaní o zaplatenie XX.XXX,XX € s prísl., vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves, pod spis. zn. 1C/159/2007. Rozhodnutím spis. zn. 9219/2016-PO-HA, R. z. 79309/2016 zo dňa 06. 12. 2016 centrum rozhodlo o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vo výške, ktorá nezodpovedala požadovanej výške náhrady trov právneho zastúpenia. Rozhodnutie o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia sp. zn. 9219/2016-PO-HA, R. z. 79309/2016 zo dňa 06. 12. 2016 bolo advokátovi preukázateľne doručené dňa 09. 12. 2016. V podanom odvolaní advokát namietal výšku priznanej náhrady trov právneho zastúpenia. V zaslanom vyúčtovaní zo dňa 25. 05. 2016, ktoré bolo centru doručené dňa 27. 05. 2016 advokát žiada sumu vo výške XXXX,XX €. Rozhodnutím sp. zn. 9219/2016-PO-HA, R. z. 79309/2016 bola advokátovi priznaná náhrada trov právneho zastúpenia vo výške XXX,XX €.

3. Žalovaný ďalej dôvodil, že centrum priznáva advokátovi odmenu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Centrum vždy priznáva

odmenu podľa vyhlášky účinnej v čase, keď rozhodnutie súdu vo veci, na ktorú bol advokát určený na zastupovanie oprávnenej osoby, nadobudlo právoplatnosť. Keďže rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 12. 2013, až v dobe účinnosti vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a uznesenie o trovách konania nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2014. Centrum bez ohľadu na to, či ide o ustanovenie advokáta súdom alebo určenie advokáta centrom, v prípadoch keď došlo k ustanoveniu/určeniu advokáta pred 01.06.2009, teda pred zmenou tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z., určuje odmena podľa tarify. Ak došlo k ustanoveniu /určeniu advokáta po 01.06.2009 určuje sa odmena podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z. / Na priznanie odmeny je rozhodujúci dátum vykonania prvého úkonu právnej služby. Ak advokáta ustanoví súd, je takýmto úkonom dátum právoplatnosti uznesenia súdu o ustanovení advokáta na zastupovanie účastníka konania. Keďže uznesenie o ustanovení advokátskej kancelárie GOGA a spol., s. r. o., sídlo: Žriedlová 3, Košice nadobudlo právoplatnosť až po 1. júne 2009, centrum rozhodlo podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to aj v prípade, ak súd rozhoduje po tomto dátume. Na základe stanoviska Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, legislatívneho odboru, ak súd rozhoduje o trovách konania po 01.01.2010, napriek tomu, že bolo ustanovenie právneho zástupcu vykonané pred 31.12.2009, postupuje podľa procesných predpisov účinných v čase rozhodovania; teda už postupom podľa osobitného predpisu, ktorým je vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. S takýmto postupom je spojený aj následný postup príslušných štátnych inštitúcií, ktoré zavŕšia proces odmeňovania ustanoveného advokáta. Ak sa majú použiť na rozhodovanie o trovách nové ustanovenia účinné od 01.01.2010, tak aj pri odmene sa má postupovať podľa novej právnej úpravy vrátane platcu odmeny a mechanizmu jej vyplácania.

II. Žaloba a námietky

4. Žalobca v žalobe uviedol, že v právnej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod spis. zn. 1C/159/2007 bol uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 1C/159/2007-41 zo dňa 20.05.2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k. 1C/159/2007-61 zo dňa 25.05.2010 ustanovený za právneho zástupcu žalobcu. Po právoplatnom skončení súdneho konania si Advokátska kancelária GOGA a spol. s.r.o. vyčíslila odmenu a náhradu hotových výdavkov za poskytnuté právne služby žalobcovi v predmetnom súdnom konaní v zmysle druhej hlavy vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Spomenutým vyčíslením si právny zástupca žalobcu vyčíslil tarifnú odmenu podľa ust. § 10 ods. 1 písm. a) vyhlášky za 9 úkonov právnej služby á XXX,XX €, celkovo vo výške X.XXX,XX €. Ďalej si právny zástupca žalobcu vyčíslil aj paušálnu náhradu hotových výdavkov za 9 úkonov právnej služby vo výške XX,XX€, náhradu cestovných výdavkov vo výške XXX,XX € a náhradu za stratu času vo výške XXX,XX €. Celkovo si tak vyčíslil sumu vo výške X.XXX,XX € ku ktorému si ako platca DPH uplatnil aj 20 % DPH vo výške XXX,XX€. Spolu teda sumu vo výške X.XXX,XX €.

5. Centrum právnej pomoci na základe vyššie uvedeného vyčíslenia vydalo dňa 06.12.2016 rozhodnutie spis. zn. 9219/2016-PO-HA, r.z.: 79309/2016, ktorým priznalo právnemu zástupcovi žalobcu odmenu za zastupovanie v predmetnom súdnom konaní vo výške XXX,XX €. Svoje rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že priznáva advokátovi odmenu podľa vyhlášky č. XXX/XXXX Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to tak, že priznáva odmenu podľa vyhlášky účinnej v čase, keď rozhodnutie súdu vo veci, na ktorú bol advokát určený na zastupovanie oprávnenej osoby, nadobudlo právoplatnosť. Teda podľa žalovaného keďže rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť dňa 24.12.2013, až v dobe účinnosti vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a uznesenie o trovách konania nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2014, žalovaný rozhodol podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20.05.2009. č.k. 1C-159/07-41, bol žalobca ustanovený ako advokát na zastupovanie v celom konaní pre žiadateľa Michala U.. Toto uznesenie si žalobca prevzal dňa 26.05.2009. Nakoľko bol ustanovený advokát v uznesení nesprávne označený, Okresný súd Spišská Nová Ves opravným uznesením zo dňa 25.05.2010, doručeným žalobcovi dňa 31.05.2010 zjednal nápravu. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca bol za právneho zástupcu v právnej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves, pod č.k. 1C/159/2007-41, ustanovený dňa 20.05.2009, pričom o tejto skutočnosti sa dozvedel dňa 26.05.2009. Je fakt, že ak by právny zástupca nechcel predmetné právne zastúpenie prevziať, proti tomuto uzneseniu by sa zo zákonných dôvodov odvolal. Keďže ustanovený právny zástupca tak neurobil, z uvedeného je zrejmé jeho vôľa byť ustanoveným právnym zástupcom a zastupovať mandanta už dňom doručenia rozhodnutia o ustanovení, t.j. dňa 26.05.2009, teda pred účinnosťou novely vyhlášky č. 655/2004 Z. z. účinnou odo

dňa 01.06.2009. Čo sa týka rozhodovania, ktoré ustanovenia sa použijú pre priznanie trov právneho zastúpenia, či teda ustanovenia pred novelou vyhlášky č. 209/2009 Z. z., teda podľa znenia tarify účinnej do 31.05.2009, je podľa žalobcu rozhodujúci dátum vykonania prvého úkonu právnej služby, kde týmto je dátum prevzatia uznesenia o ustanovení za advokáta, t.j. 26.05.2009. Preto je nesporné, že žalovaný mal žalobcovi priznať náhradu trov právneho zastúpenia podľa ustanovení platných do 31.05.2009.

6. Žalobca v rámci uplatňovania si náhrady trov konania vychádzal zo zákona č. 327/2005 Z. z., zákona č. 99/1963 Zb. OSP ako aj vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Opieral sa pri tom aj o odborný článok vydaný samotným žalovaným, ktorým žalovaný využil priestor, ktorý mu poskytla Slovenská advokátska komora na podanie svojho stanoviska k problematike s názvom „Odmeňovanie advokátov Centrom právnej pomoci“, v časti „druhá či tretia hlava“, kde podrobne bolo vysvetľované, že „Centrum bez ohľadu na to, či ide o ustanovenie advokáta súdom alebo určenie advokáta centrom, v prípadoch keď došlo k ustanoveniu/ k určeniu advokáta pred 01.06.2009, teda pred zmenou tretej hlavy druhej časti vyhlášky, určuje sa odmena podľa tarify. Na priznanie odmeny je rozhodujúci dátum vykonania prvého úkonu právnej služby, tento úkon však advokát musí preukázať. Ak advokáta ustanoví súd, vo väčšine prípadov je takýmto úkonom dátum prevzatia, Z toho vyplýva, že ak advokát vykonal práv úkon pred 01.06.2009, centrum rozhoduje podľa znenia tarify účinnej do 31.05.2009, a to aj v prípade, ak rozhoduje po tomto prípade.“ V tomto odbornom článku sa na inom mieste cituje rozsudok Krajského súdu spis. zn. 24S/1/2013 zo dňa 08.11.2013: „advokátovi vnika nárok na odmenu až právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bol advokát ustanovený alebo určený na zastupovanie účastníka konania.“ Žalobca sa domnieval, že aj v prípade platnosti tejto premisy má nárok na odmenu podľa druhej časti druhej hlavy vyhlášky č.655/2004 Z.z., keďže uznesenie o jeho ustanovení nadobudlo právoplatnosť dňa 12.06.2009. V zmysle ust. § 24e zákona č. 327/2005 Z. z., „ak účastníkovi konania vznikol nárok na náhradu trov konania a súd nerozhodol o nároku na náhradu trov právneho zastúpenia advokáta ustanoveného súdom podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2009 a s nárokom odkázal advokáta na centrum alebo ak o tomto súd nerozhodoval vôbec, napriek tomu, že si advokát nárok na náhradu trov právneho zastúpenia riadne a včas uplatnil, rozhodne o nárokoch advokáta podľa druhej časti druhej hlavy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov centrum.“

7. Centrum právnej pomoci však vo svojich rozhodnutiach takto nepostupovalo a priznalo právnomu zástupcovi žalobcu len paušálnu odmenu v zmysle znenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. k 24.12.2013 vo výške 200 €. A. postupom tak rozhodlo proti svojmu vlastnému postupu, ktoré deklaruje vo vyššie uvedenom článku a na ktoré právny zástupca aj poukazoval. Aj keď sa žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia chcel liberovať tým, že odkazovalo na bližšie nešpecifikované stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR, podľa žalobcu stanovisko Ministerstva nie je všeobecne záväzný právny predpis, ktorý by mal byť postavený nad zákon a preto nemôže byť ani vo vzťahu k žalobcovi právne záväzný. Žalobcovi preto ani nebolo jasné, na základe akého zákonného dôvodu žalovaný nepostupoval voči nemu v zmysle zákonov. Z uvedeného dôvodu žalobca považoval rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné, neodôvodnené a nejednoznačné akými právnymi predpismi sa riadilo pri jeho vydávaní. Okrem vyššie uvedeného sa žalobca poukázal aj na tú skutočnosť, že žalovaný ako druhostupňový orgán sa vôbec nezaoberal jeho odvolacími dôvodmi, a prvostupňové rozhodnutie Centra právnej pomoci neobsahuje odôvodnenie v zmysle ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku, a z tohto dôvodu je nepreskúmateľné a nedôvodné. V tomto smere žalobca poukazoval aj na to, že rovnako náhrada za stratu času bola vyčíslená v inej výške ako mu ju žalovaný v konečnom dôsledku priznal. Preto tak žalovaný rozhodol, ako došlo k takémuto vyčísleniu, akými úvahami sa riadil, už vo svojom rozhodnutí nijako nešpecifikoval a neodôvodnil.

8. Vydaním napadnutého rozhodnutia v spojení s prvostupňovým rozhodnutím došlo k porušeniu viacerých subjektívnych práv žalobcu. Žalobca mal zároveň za to, že prvostupňové rozhodnutie je nezákonné a zároveň nepreskúmateľné, pretože neobsahuje riadne odôvodnenie v zmysle ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Účastníkovi konania tak nebolo jasné akými úvahami sa správny orgán riadil pri svojom rozhodovaní, z akého skutkového podkladu a skutočností vychádzal a akú správnu úvahu použil. Žalovaný ako odvolací orgán sa pri rozhodovaní o odvolaní obmedzil iba na hodnotenie dôkazov, ktoré vykonal správny orgán rozhodujúci v prvom stupni. Pritom odvolací správny orgán je povinný preskúmať odvolaním napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu (§ 59 ods. 1 správneho poriadku). Je povinný zistiť dôsledne skutočný stav veci a nemôže sa obmedziť iba na tie skutočnosti a dôkazy, ktoré

boli zrealizované v prvostupňovom konaní. Pri preskúmaní rozhodnutia postupuje odvolací orgán nezávisle na konaní prvostupňového orgánu. Posudzuje vec samostatne z hľadiska tak skutkového ako aj právneho hodnotenia veci. To znamená, že z vlastného podnetu vykoná nové dôkazy v záujme zistenia skutkového stavu veci. Správne konanie tvorí jeden celok. Preto aj odvolací orgán podľa § 46 zákona o správnom konaní zodpovedá za to, že rozhodnutie o odvolaní je v súlade so zákonom a že vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

III. vyjadrenie žalovaného

9. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že prvostupňový orgán preskúmal podané odvolanie a mal za to, že v uvedenej veci nie je možné vyhovieť odvolaniu a dňa 10. 01. 2017 zaslal žalobcovi Oznámenie o postúpení odvolania odvolaciemu orgánu, ktoré mu bolo preukázateľne doručené do vlastných rúk dňa 12.01.2017. Žalovaný preskúmal napadnuté rozhodnutie spis. zn. 9219/2016-PO-HA,r.z. 79309/2019 zo dňa 06.12.2016, odvolanie žalobcu ako aj celý spisový materiál spolu s postupom prvostupňového orgánu. Napadnuté rozhodnutie spis. zn. 9219/2016-PO-HA,r.z. 79309/2019 bolo v súlade s platnými právnymi predpismi, najmä zákonom č. 327/2005 Z. z. a zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. S ohľadom na vyššie uvedené žalobcom podané odvolanie odvolací orgán vyhodnotil ako nedôvodné. Odvolací orgán v súlade s § 59 ods. 2 Správneho poriadku rozhodnutím spis. zn. 1395/2017-PO-HA, r. z. 1313/2017 zamietol odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil. Keďže rozsudok č.k. 1C/159/2007-295, ktorým došlo k ukončeniu právneho zastupovania nadobudol právoplatnosť dňa 24.12.2013, až v dobe účinnosti tretej hlavy vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a uznesenie o trovách konania nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2014 centrum vyčíslilo odmenu žalobcu podľa ust, § 14a a nasl. Rovnako žalovaný dodal, že centrum aj v prípadoch, keď došlo k ustanoveniu/určeniu advokáta pred 1. júnom 2009, teda pred legislatívnou zmenou vyhlášky č. 655/2004 určuje odmena advokáta podľa tzv. zníženej tarify upravenej v § 14a a nasl. uvedenej vyhlášky. Ak došlo k ustanoveniu /určeniu advokáta po 01.06.2009 určuje sa odmena podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Na priznanie odmeny je rozhodujúci dátum vykonania prvého úkonu právnej služby. Ak advokáta ustanoví súd, je takýmto úkonom dátum právoplatnosti uznesenia súdu o ustanovení advokáta na zastupovanie účastníka konania. Keďže uznesenie o ustanovení žalobcu nadobudlo právoplatnosť až po 01.06.2009 - dňa 13.06.2009, centrum rozhodovalo podľa § 14a a nasl. vyhlášky č. 655/2004. Na základe nezávislého stanoviska Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 24.05.2010 č. 17475/2010-110, legislatívneho odboru: „ak súd rozhoduje o trovách konania po 1. januári 2010, napriek tomu, že bolo ustanovenie právneho zástupcu vykonané pred 31. decembrom 2009, postupuje sa podľa procesných predpisov účinných v čase rozhodovania; teda už postupom podľa osobitného predpisu, ktorým je vyhláška č. 655/2004. S takýmto postupom je spojený aj následný postup príslušných štátnych inštitúcií, ktoré zavŕšia proces odmeňovania ustanoveného advokáta. Ak sa majú použiť na rozhodovanie o trovách nové ustanovenia účinné od 1. januára 2010, tak aj pri odmene sa má postupovať podľa novej právnej úpravy.“ Žalobca v odvolaní odkazoval na odborný článok vydaný žalovaným k predmetnej problematike s názvom „Odmeňovanie advokátov Centrom právnej pomoci“. K uvedenému článku žalovaný uviedol, že nie je právne záväzný, má informačný charakter a nezahŕňal všetky legislatívne zmeny rozhodujúce pre určovanie výšky odmeny advokátov.

10. Záverom žalovaný poukázal na názor Okresného súdu Košice I. uvedený v uznesení zo dňa 12. 12. 2016 sp. zn. 9C/49/2004-359, v ktorom súd uviedol: „Intertemporálne ustanovenie § 25a zákona č. 327/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov reguluje vzťah medzi novou právnou úpravou a právnou úpravou, ktorá sa vzťahuje na právne vzťahy vzniknuté do 31. decembra 2009. Cieľom tohto ustanovenia bolo ponechať pôsobnosť pôvodnej úpravy na právne vzťahy, ktoré vznikli do účinnosti novely č. 495/2009 Z. z., ale len pokiaľ ide o otázku splnenia „nároku na poskytnutie právnej pomoci“. Iné otázky prechodné ustanovenie nerieši, a preto vo vzťahu k iným otázkam je potrebné vychádzať z princípov procesného práva. Na rozdiel od hmotného práva, v ktorom zásadne platí hmotné právo účinné v čase vzniku právnych vzťahov, v procesnom práve sa majú aplikovať procesné predpisy účinné v čase postupu, resp. rozhodovania súdu, pokiaľ prechodné ustanovenie nerieši postup súdu inak. Rozhodovanie o trovách konania patrí medzi procesnú činnosť súdu a vzhľadom na absenciu regulácie v rámci intertemporálnych ustanovení je potrebné aplikovať procesné právo účinné v čase rozhodovania o trovách konania. Preto, ak súd rozhoduje o trovách konania už po 1. januári 2010, napriek tomu, že bolo ustanovenie zástupcu podľa §30 ods. 1 O. s. p. vykonané pred 31. decembrom 2009, postupuje sa podľa procesných predpisov účinných v čase rozhodovania; teda už postupom podľa osobitného predpisu,

ktorým je zákon č. 327/2005 Z. z. . S takýmto postupom je spojený aj následný postup príslušnej štátnej inštitúcie - Centra právnej pomoci, ktoré zavŕši proces odmeňovania ustanoveného advokáta. Ak sa majú použiť na rozhodovanie o trovách konania nové ustanovenia účinné od 1. januára 2010, tak aj pri odmene sa má postupovať podľa novej právnej úpravy vrátane platcu odmeny a mechanizmu jej vyplácania.“

IV. Konanie pred správnym súdom

11.Z pripojeného administratívneho spisu súd zistil skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné tak, ako boli nimi opísané v ich písomných podaniach. Žalovaný v administratívnom konaní vydal v úvode odôvodnenia rozsudku opísané rozhodnutia, pričom ich odôvodnenia sú obdobné ako vyjadrenie k žalobe. K jednotlivým častiam týchto rozhodnutí a k skutočnostiam medzi účastníkmi sporným sa súd detailnejšie vyjadril nižšie v odôvodnení tohto rozsudku. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný § 9 ods. 1 SSP nariadil pojednávanie podľa § 107 ods. 1 SSP a rozhodol vo veci dňa 20.02.2019 rozsudkom.

V. Relevantné právne predpisy

12. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) správne sudy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách § 6 ods. 1 SSP súd preskúmava aj administratívne konanie, ktorým sa v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ SSP rozumie postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu administratívneho konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti.

13.Podľa § 14a ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. účinnej od 01.06.2009, paušálna odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi vyplácaná centrom právnej pomoci je a) vo veciach upravených Občianskym zákonníkom <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> 200 eur, b) vo veciach upravených Zákonom o rodine <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/>> 130 eur, c) vo veciach upravených Zákonníkom práce <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> 150 eur, d) vo veciach upravených Obchodným zákonníkom <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>> 200 eur.

14. Podľa § 20a, vyhlášky č. 655/2004 Z. z., prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2009, za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

15. Podľa § 20b, vyhlášky č. 655/2004 Z. z., prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2010, za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júnom 2010, patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

16. Podľa § 20c, vyhlášky č. 655/2004 Z. z., prechodné ustanovenie účinné od 1. júla 2013, za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

17. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., ak oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, advokátovi prizná centrum odmenu za právne zastupovanie podľa ustanovení osobitného predpisu. To neplatí, ak advokát právo na náhradu trov konania neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom; v takom prípade advokátovi právo na priznanie odmeny centrom nevznikne.

VI. Posúdenie veci správnym súdom

18. Právomoc a príslušnosť súdov v správnom súdnictve je primárne daná základným zákonom štátu - Ústavou <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1015819&f=2>>, ktorá v článku 142 ods. 1 <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2109246&f=2>> ustanovuje kompetenciu súdov preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Rovnako tak čl. 46 ods. 2 Ústavy SR <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2108584&f=3>> zakotvuje právo každého, kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd s cieľom preskúmania zákonnosti takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Ústava však zároveň splnomocňuje zákon na úpravu preskúvacej kompetencie v rámci správneho súdnictva. Takýmto zákonom je Správny súdny poriadok. Správne súdnictvo predstavuje oblasť so samostatnou súdnou právomocou pre spory vyplývajúce z tzv. vertikálnych administratívnych právnych vzťahov. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je v medziach žalobných dôvodov posúdiť, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky zákonom stanovené formálne i obsahové náležitosti a že ho vydal orgán na to príslušný, pričom postupoval v medziach zákonom stanoveného postupu.

19. Z administratívneho spisu súd zistil, že Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o bola v spore žalobcu L. proti žalovanému L., neskôr proti JUDr. Márií Grochovej - správkyni konkurznej podstaty, Garbiarska č. 5, 040 01 Košice, v konaní o zaplatenie XX.XXX,XX € s prísl., vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod spis. zn. 1C/159/2007 uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k. 1C/159/2007-41 zo dňa 20.05.2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, č.k. 1C/159/2007-61 zo dňa 25.05.2010 ustanovená za právneho zástupcu žalobcu v predmetnom konaní. Až právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 1C/159/2007-41 zo dňa 25.05.2010, ktorá evidentne nastala po 01.06.2009 získal advokát titul na zastupovanie klienta v predmetnom konaní. Rovnako v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí advokátovi odmena za prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom. Takže na tento úkon je potrebné hľadieť komplexne, kedy vrátane prvej porady ho advokátska kancelária vykonala až po dátume 01.06.2009. Z administratívneho spisu rovnako vyplýva, že advokát si uplatnil odmenu za ďalších 8 úkonov právnej služby: účasť na pojednávaní (odročené) dňa 14.03.2012, účasť na výsluchu žalobcu dňa 20.06.2012, písomné vyjadrenie k žalobe zo dňa 25.06.2012, účasť na pojednávaní dňa 28.09.2012, písomné podanie - návrh na zmenu účastníka zo dňa 23.10.2012, odvolanie proti uzneseniu zo dňa 22.01.2012, účasť na pojednávaní dňa 25.11.2013, vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo dňa 14.02.2014. Hodnota odmeny za jednotlivé úkony právnej pomoci sa pritom z hľadiska právnej istoty posudzuje podľa účinnosti právneho predpisu v čase, kedy k vykonaniu toho-ktorého konkrétneho úkonu došlo. V danom prípade bolo v čase vykonania všetkých úkonov advokátskej kancelárie (žalobcu) platné a účinné ust. § 14a ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Predmetné ustanovenie bolo účinné aj v čase rozhodovania žalovaného správneho orgánu o uplatnenej odmene.

20. Za ústrednú otázku tohto sporu považoval správny súd právne posúdenie, či žalovaný správne aplikoval ust. § 14a ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. upravujúce tzv. paušálnu odmenu advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi. Správny súd zastáva názor, že v prípade absencie intertemporálnych ustanovení je správny orgán povinný aplikovať právny predpis účinný v čase rozhodovania. Na rozdiel od hmotného práva, v ktorom zásade platí hmotné právo účinné v čase vzniku právnych vzťahov, v procesnom práve sa majú aplikovať procesné predpisy účinné v čase postupu súdu, pokiaľ prechodné ustanovenie nerieši postup orgánu aplikujúceho právo inak /obdobne napr. rozsudok KS BA spis. zn. 6S/271/2013 zo dňa 30.05.2014/. Rozhodovanie o trovách konania pritom patrí medzi procesnú činnosť. Žalovaný preto správne postupoval, keď vychádzal zo znenia § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. účinného v čase vydania rozhodnutí, ktorý okrem podmienky, že oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, obsahuje taktiež odkaz na použitie § 14a a 14b Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., čo je odkaz na tretiu hlavu druhú časť vyhlášky. Je preto správna konštatácia žalovaného, že pri priznaní odmeny žalobcovi nemohol postupovať podľa druhej časti druhej hlavy vyhlášky, pretože hmotnoprávna norma stanovuje postup podľa druhej časti tretej hlavy vyhlášky.

Žalobná námietka žalobcu, že malo byť rozhodované podľa § 10 a § 14 cit. vyhlášky (čo sú ustanovenia uvedené v druhej časti druhej hlavy vyhlášky), je preto v plnom rozsahu nedôvodná.

21. Uvedený právny názor podporuje aj rozsudok NS SR spis. zn. 6Szo/220/2015, kedy NS SR konštatoval, „že konanie a rozhodovanie Centra nie je pokračovaním súdneho konania vo veci samej ukončeného, ale samostatným správny poriadkom upraveným konaním správneho orgánu, ktorý rozhoduje o určení odmeny za zastupovanie osôb v hmotnej núdzi pre prípad, že účastník nebol v súdnom spore úspešný, a preto mu nepatrí a ani mu nebola priznaná náhrada trov konania podľa ustanovení OSP. Centrum o výške odmeny rozhoduje podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti príslušnej vyhlášky o odmenách advokátov. Limitujúce ustanovenia pre odmenu advokáta, upravené v platnej právnej úprave (§ 14a - § 14f), sa použijú práve v prípade, ak je určeným advokátom zastupovaný účastník neúspešný, ako to mu bolo v danom prípade. Právna úprava účinná do 31.12.2009 rozlišovala prípady ustanovenia advokáta súdom a určenia advokáta Centrom a tiež existovala aj tzv. „dvojkolajnosť“ aj v procese priznávania trov právneho zastúpenia účastníka konania alebo oprávnenej osoby. Ak bol advokát za právneho zástupcu účastníka konania ustanovený rozhodnutím súdu a súd o odmene advokáta rozhodoval do 31.12.2009, súd pri stanovení výšky odmeny advokáta postupoval podľa § 149 ods. 2 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> v znení účinnom do 31.12.2009, ktoré pri určovaní výšky odmeny odkazovalo na vyhlášku č. 655/2004 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>> Z. z. Zákonom č. 495/2009 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/495/>> Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil OSP, účinným od 01.01.2010, došlo okrem iného aj k novelizácii ust. § 149 ods. 2 OSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> Táto novela priniesla významný posun v procese odmeňovania advokátov poskytujúcich bezplatnú právnu pomoc osobám v materiálnej núdzi. Súdny stratili právomoc rozhodovať o odmene advokáta ustanoveného súdom a táto právomoc prešla na Centrum právnej pomoci, ktoré o odmene rozhoduje postupom podľa § 15 zákona č. 327/2005 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/327/>> a podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>> Z. z. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že rozhodnutie a postup správnych orgánov oboch stupňov bol v súlade so zákonom. O odmene ustanoveného advokáta malo právomoc rozhodovať Centrum právnej pomoci, a to podľa § 15 zákona č. 327/2005 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/327/>> v spojení s § 14a až § 14c vyhlášky č. 655/2004 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/655/>> Podľa žalobcu sa na rozhodovanie o trovách mal uplatniť § 149 ods. 2 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>>, účinný do 31.12.2009. Najvyšší súd Slovenskej republiky k tomu uvádza, že vzhľadom na absenciu intertemporálnych ustanovení k zmenám v právnej úprave OSP, účinných od 01.01.2010 (zákon č. 495/2009 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/495/>> Z. z.), je potrebné vychádzať zo základných zásad teórie práva, podľa ktorých v procesnom práve sa aplikuje procesnoprávna norma účinná v čase rozhodovania. Táto zásada je zakotvená aj v ust. § 355 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>>, podľa ktorého ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona zostávajú zachované.“

22. Správny súd vychádzajúc z vyššie uvedených hľadísk dospel k záveru, že žalovaný ako príslušný správny orgán postupoval v súlade s príslušnými procesnoprávnymi normami, pričom pri svojom rozhodovaní nevybočil z rámcov správnej úvahy tak, ako je vymedzená vyššie. Neexistoval žiaden zo zákonných dôvodov na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, preto súd žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

23. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 168 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že žalovanému ako vo veci úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanému žiadne dôvodne vynaložené trovy konania nevznikli (resp. tieto nie sú preukázané) a žalovaný si ich náhradu ani neuplatnil, a pretože ide o orgán štátnej správy, ktorému možno náhradu trov konania priznať iba vtedy, ak to možno spravodlivo požadovať.

24. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).